WIJ WILLEM-ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Besluit van … houdende regels ter uitvoering van de bijdrage voor de kosten van de strafvordering en slachtofferzorg (Bijdragebesluit kosten strafvordering en slachtofferzorg)

Op de voordracht van de Minister van Veiligheid en Justitie;

Gelet op artikel 592d, eerste en tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering en artikel 13 van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van ... (datum en nummer));

Gezien het nader rapport van de Minister van Veiligheid en Justitie van ... (datum en nummer);

Hebben goedgevonden en verstaan:

§1. Vaststelling, betalingsregeling, uitstel van betaling en verhaal

Artikel 1

1. De bijdrage aan de kosten voor de strafvordering en slachtofferzorg bedraagt:
1° indien de zaak is geëindigd met toepassing van artikel 9a van het Wetboek van Strafrecht: €0,-;
2° indien de uitspraak in eerste aanleg is gedaan door een kantonrechter: €518,-;
3° indien de uitspraak in eerste aanleg is gedaan door een enkelvoudige kamer: €1.380,-;
4° indien de uitspraak in eerste aanleg is gedaan door een meervoudige kamer: €2.760,-.
2. In afwijking van het eerste lid, onder 2°, bedraagt de bijdrage 50% van de opgelegde geldboete indien de boete minder dan de op grond van dat artikelonderdeel bepaalde bijdrage bedraagt.

Artikel 2

De verschuldigde bijdrage wordt namens Onze Minister vastgesteld en geïnd door het CAK, bedoeld in artikel 6.1.1 van de Wet langdurige zorg.

Artikel 3

De verschuldigde bijdrage wordt vastgesteld uiterlijk drie maanden nadat de uitspraak onherroepelijk is geworden.

Artikel 4

1. In de beschikking waarin de bijdrage wordt vastgesteld, wordt een standaardbetalingsregeling voor een betaling in zes maandelijkse termijnen aangeboden. De bijdrageplichtige kan binnen de in de beschikking gestelde termijn op de in de beschikking beschreven wijze, aangeven of hij van dit aanbod gebruik zal maken.
2. Indien de bijdrageplichtige onvoldoende betaalmogelijkheden heeft om de bijdrage in de zes maandelijkse termijnen van de standaardbetalingsregeling te voldoen, kan op zijn verzoek een individuele betalingsregeling worden getroffen dan wel uitstel van betaling worden verleend.
3. De bijdrageplichtige moet zijn verzoek tot een betalingsregeling dan wel uitstel van betaling doen binnen de in de beschikking gestelde termijn voor betaling en overeenkomstig de in de beschikking beschreven wijze.

Artikel 5

1. Bij het treffen van een individuele betalingsregeling wordt het maandelijks vrij te laten bedrag gerespecteerd.
2. Het maandelijks vrij te laten bedrag wordt vastgesteld overeenkomstig de daarvoor vastgestelde normen.

Artikel 6

1. Voorafgaande aan de inzet van verhaal met en zonder dwangbevel, voert het CAK een inkomens- en vermogenstoets uit om de wenselijkheid daarvan te beoordelen.
2. Bij de inzet van verhaal wordt de beslagvrije voet gerespecteerd.
3. Indien de bijdrage niet kan worden geënd, wordt uitstel van betaling verleend voor een half jaar en wordt halfjaarlijks een inkomens- en vermogenstoets gedaan, om te beoordelen of alsnog kan worden overgegaan tot inning. Indien de bijdrageplichtige geen betaalpotentieel heeft, kan nader uitstel worden verleend. Indien de bijdrage betaalpotentieel heeft wordt hij, voorafgaande aan de inzet van verhaal, in de gelegenheid gesteld de bijdrage, al dan niet in termijnen, te voldoen.

Artikel 7

Het CAK maakt voor de beoordeling van het verzoek tot aanvraag van een individuele betalingsregeling of uitstel van betaling en de beoordeling van de wenselijkheid van de inzet van verhaal gebruik van:
1° de door de bijdrageplichtige verstrekte gegevens;
2° de inkomensgegevens, bedoeld in artikel 21, onder e, van de Algemene wet inzake de rijksbelastingen en van andere door de inspecteur, bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, verstrekte gegevens;
3° de gegevens, bedoeld in artikel 33, tweede lid, en 35, tweede lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen, voor zover dit inkomens- en vermogensgegevens betreffen.

§2. Wijze van betaling

Artikel 8

1. De bijdrage wordt voldaan door storting of overschrijving van het verschuldigde geldbedrag op een daartoe bestemde bankrekening. In bijzondere gevallen kan de betaling geschieden op een door het CAK aan te wijzen plaats, dan wel aan een door het CAK aan te wijzen persoon.
2. Degene die betaalt, maakt daarbij op een door het CAK aan te geven wijze melding van de zaak waarop de betaling betrekking heeft.
3. Ingeval bij de betaling niet op de aangegeven wijze melding is gemaakt van de zaak waarop de betaling betrekking heeft, kan het CAK het betaalde bedrag terugstorten op de rekening waarvan het bedrag afkomstig is, of anderszins het bedrag terugbetalen aan de persoon die heeft betaald.

§3. Verantwoording

Artikel 9

Onverminderd de bepalingen in afdeling 10.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht en de verantwoording die het CAK moet afleggen aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, zendt het CAK aan Onze Minister:
a. jaarlijks vóór 1 oktober een ontwerp voor de begroting van het daaropvolgende kalenderjaar van de aan de uitvoering van deze regeling verbonden uitgaven;
b. jaarlijks vóór 1 oktober een jaarplan;
c. ieder kwartaal een rapportage over de uitvoering van deze regeling;
d. jaarlijks vóór 1 april een verslag van de werkzaamheden, het gevoerde beleid in het algemeen en de doelmatigheid en de doeltreffendheid van zijn werkzaamheden en werkwijze op het terrein van deze regeling, in het bijzonder in het afgelopen kalenderjaar.

Artikel 10

1. Het CAK draagt zorg voor de opening van een of meer bankrekeningen die uitsluitend zijn bestemd voor de betaling van de bijdrage aan de strafvordering en slachtofferzorg, bedoeld in artikel 592b van het Wetboek van Strafvordering en de bijdrage voor verblijf in een justitiële inrichting, bedoeld in artikel 7a van de Penitentiaire beginselenwet, artikel 10a van de Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden en artikel 7b van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen.
2. De bestuursvoorzitter van het CAK is belast met het beheer van de rekeningen. Hij draagt er zorg voor dat de ontvangen gelden periodiek worden overgemaakt op een daartoe bestemde bankrekening van het Ministerie van Veiligheid en Justitie.
3. Onze Minister kan nadere voorschriften stellen omtrent het beheer van de in het eerste lid bedoelde bankrekeningen en de in verband daarmee te voeren administratie.

Artikel 11

Het CAK doet op de door Onze Minister te bepalen wijze jaarlijks opgave van de uitvoering van de in artikel 10 bedoelde voorschriften en van de met het oog op de toepassing van dit besluit verrichte accountantscontrole.

§4. De kosten van verhaal

Artikel 12

1. De kosten van het verhaal worden op gelijke voet als de bijdrage verhaald op de bijdrageplichtige. Onder de kosten van verhaal zijn begrepen de invorderingskosten.
2. De kosten van verhaal, voor zover zij niet betreffen de invorderingskosten, worden berekend overeenkomstig de bij het Besluit tarieven ambtshandelingen gerechtsdeurwaarders vastgestelde tarieven.
3. De omvang van de invorderingskosten wordt bepaald bij ministeriële regeling.

Artikel 13

In het Besluit justitiële en strafvorderlijke gegevens wordt na artikel 11b een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 11c

De justitiële gegevens, bedoeld in artikel 6 en artikel 7, eerste lid, onder j, k en l, worden desgevraagd aan het CAK verstrekt ten behoeve van de vaststelling en de inning van de bijdrage voor de strafvordering en slachtofferzorg, bedoeld in artikel 592b van het Wetboek van Strafvordering.

Artikel 14

Dit besluit wordt aangehaald als: Bijdragebesluit kosten strafvordering en slachtofferzorg.

Artikel 15

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Minister van Veiligheid en Justitie,

NOTA VAN TOELICHTING

Dit besluit voorziet in een nadere regeling van de bijdrage voor de strafvordering en slachtofferzorg. In het besluit wordt de hoogte van de bijdrage geregeld en wordt het CAK aangewezen als de organisatie die de bijdrage namens de Minister van Veiligheid en Justitie zal vaststellen en innen. Daarnaast worden nadere voorschriften gegeven voor de inningsprocedure. Deze voorschriften gelden in aanvulling op de regels in artikel 592b e.v. van het Wetboek van Strafvordering en de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Eveneens worden regels gesteld over de verantwoording van het CAK aan de Minister van Veiligheid en Justitie. Tot slot, wordt in dit besluit voorzien in de mogelijkheid van de verstrekking van justitiële gegevens aan het CAK ten behoeve van de inning van de bijdrage.

Hoogte bijdrage (artikel 1)
In artikel 1 wordt de hoogte van de bijdrage bepaald.
In het voorgestelde artikel 592b van het Wetboek van Strafvordering is bepaald dat indien de zaak is geëindigd met oplegging van een straf of maatregel door de rechter of met toepassing van artikel 9a van het Wetboek van Strafrecht, de gewezen verdachte een bijdrage aan de kosten van de strafvordering en de slachtofferzorg betaalt. Dit betekent dat ook personen die worden veroordeeld, maar aan wie geen straf of maatregel wordt opgelegd, in beginsel verplicht zijn een bijdrage te betalen. De reden hiervoor is dat met hun veroordeling is komen vast te staan dat zij het strafbare feit hebben gepleegd, waarvan de kosten die zijn gemaakt voor de strafvordering het gevolg zijn. Hier is niettemin sprake van een bijzondere situatie. De rechter heeft in bijzondere omstandigheden aanleiding gezien om van strafoplegging af te zien. Daarom is de bijdrage die veroordeelden aan wie geen straf op maatregel is opgelegd bepaald op €0,-. Voor kantonzaken geldt een bedrag van €518,-. Dit bedrag wordt gematigd wanneer een geldboete wordt opgelegd die lager is dan dit bedrag. In dat geval bedraagt de bijdrage 50% van de geldboete (zie artikel 1, tweede lid). Dit brengt de gemiddelde bijdrage voor de kantonrechter op €224,-. De bijdrage die verschuldigd is bij een veroordeling door een enkelvoudige kamer zal €1.380,- bedragen en de bijdrage bij een veroordeling door een meervoudige kamer €2.760. Deze bedragen zijn opgenomen in de met deze nota meegezonden concept algemene maatregel van bestuur.

CAK (artikel 2)
De verschuldigde bijdrage wordt namens de Minister van Veiligheid en Justitie vastgesteld door het CAK, bedoeld in artikel 6.1.1 van de Wet langdurige zorg. De uitvoering geschiedt onder volledige ministeriële verantwoordelijkheid. Ik acht dit van belang gelet op de aard van de gegevens die nodig zijn voor de uitvoering van de regeling (justitiële en strafvorderlijke gegevens (onherroepelijke veroordelingen, aanvang en einde detentie) en inkomens- en vermogensgegevens), de doelgroep van de regeling en een adequate uitvoering van de persoonsgerichte incassostrategie (zie hierover hieronder, onder inningsproces).

Inningsproces (artikelen 3 tot en met 7)

De belangrijkste inningsvoorschriften zijn reeds opgenomen in de wet; zie Titel 4.4 van de Awb en artikel 592d van het Wetboek van Strafvordering). In dit besluit wordt voorzien in enkele nadere regels.
Artikel 3 bepaalt de termijn waarbinnen het CAK het bijdrage moet vaststellen. Het CAK moet de bijdrage vaststellen binnen drie maanden nadat de uitspraak onherroepelijk is geworden.
Op grond van artikel 4:94 Awb kan uitstel van betaling worden verleend of een betalingsregeling worden getroffen. In de beschikking waarin de hoogte van de bijdrage wordt vastgesteld, wordt in verband met de beperkte inkomens- en vermogenspositie van ex-gedetineerden een standaardbetalingsregeling aangeboden (zie artikel 4). De betalingsregeling houdt in dat de bijdrage in zes maandelijkse termijnen kan worden betaald. De bijdrageplichtige kan op de in de beschikking beschreven wijze aangeven of hij gebruik maakt van dit aanbod. Hij hoeft daarvoor geen aanvullende gegevens over zijn inkomen aan het CAK te verstrekken. Op deze manier wordt op een laagdrempelige manier voorzien in een oplossing voor de gevallen waarin de bijdrageplichtige de bijdrage niet in één keer kan voldoen. In voorkomende gevallen is evenwel verder maatwerk geboden. In die gevallen waarin de standaardbetalingsregeling geen soelaas biedt, kan derhalve ook een individuele betalingsregeling worden getroffen of uitstel van betaling worden verleend. De bijdrageplichtige moet daartoe een verzoek doen binnen de termijn waarin de beschikking betaald moet worden (binnen zes weken na bekendmaking van de beschikking; zie artikel 4:87 Awb). Bij de beoordeling van dit verzoek zal het CAK een inkomens- en vermogenstoets verrichten op basis van opgevraagde inkomens- en vermogensgegevens van de belastingdienst, het UWV en de SVB. Ook de bijdrageplichtige zelf zal gegevens aan het CAK moeten verstrekken ter onderbouwing van zijn verzoek (zie artikel 7). Het gaat dan om gegevens die relevant kunnen zijn voor het oordeel of een betalingsregeling of uitstel van betaling aangewezen is, zoals gegevens over zorgkosten, woonlasten en andere schulden.
Voor de bepaling van het maximaal te innen maandbedrag bij een betalingsregeling, zal rekening worden gehouden met het vrij te laten bedrag per maand. Dit zal worden berekend overeenkomstig de Recofa-methode (zie artikel 5). De Recofa-methode is een rekenmethode ontwikkeld door een landelijke werkgroep van rechters-commissarissen in faillissementen (de Recofa). De rekenmethode wordt periodiek aangepast aan de gewijzigde normen. Het doel van de methode is dat alle schuldhulpverleners het vrij te laten bedrag op dezelfde manier berekenen. Het bedrag zal in ieder geval zo hoog zijn als de beslagvrije voet en veelal overeenkomen met ongeveer 95% van het bijstandsniveau. Indien naar aanleiding van de berekening van het vrij te laten bedrage blijkt, dat de bijdrageplichtige geen enkele afdracht kan doen, zal uitstel van betaling worden verleend.
Wanneer een bijdrageplichtige de bijdrage niet binnen de in de beschikking gestelde termijn voldoet, volgt een aanmaning; zie artikel 4:112 van de Awb.
Wanneer de bijdrageplichtige de bijdrage ook niet binnen de in de aanmaning gestelde termijn voldoet, kan op grond van artikel 592d, vijfde lid, jo. de artikelen 575, eerste, vierde en vijfde lid, en 576, eerste tot en met vijfde en zevende lid, van het Wetboek van Strafvordering verhaal met en zonder dwangbevel worden genomen op voorwerpen respectievelijk inkomsten van de bijdrageplichtige. Dit besluit voorziet in enkele aanvullende regels over de uitvoering van het verhaal. In artikel 6, eerste lid, wordt bepaald dat voorafgaande aan de inzet van verhaal eerst een inkomens- en vermogenstoets wordt uitgevoerd door het CAK. Het CAK kan daartoe gegevens opvragen bij de belastingdienst, het UWV en de SVB en gebruikmaken van door de bijdrageplichtige verstrekte gegevens (zie artikel 7). Op basis van deze toets wordt bepaald of de inzet van het verhaal wenselijk is. Zo wordt voorkomen dat (dure) invorderingsmiddelen worden ingezet tegen personen die wel willen, maar niet kunnen

betalen. Wanneer uit de inkomens- en vermogenstoets blijkt dat de bijdrageplichtige de bijdrage niet (in één keer) kan voldoen, wordt met hem in overleg getreden over een betalingsregeling of wordt hem uitstel van betaling verleend.
Wanneer de inkomens- en vermogenspositie van de bijdrageplichtige zodanig is dat er geen reden is om af te zien van verhaal, wordt bij dat verhaal de beslagvrije voet (zie artikel 475c van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering) gerespecteerd. Dit is geëxpliciteerd in artikel 6, tweede lid. Hiermee wordt gewaarborgd dat de bijdrageregeling niet tot gevolg heeft dat de ex-gedetineerde niet meer in zijn levensonderhoud zou kunnen voorzien.

Wijze van betaling (artikelen 8 en 10)
De bijdrage wordt voldaan door storting of overschrijving van het verschuldigde bedrag op een daartoe bestemde bankrekening (zie artikel 4:89 van de Awb en artikel 8). Voor de bijdrage zullen een of meerdere afzonderlijke bankrekeningen worden geopend, die uitsluitend bestemd zullen zijn voor de bijdrageregeling (artikel 10, eerste lid). Periodiek zullen de opbrengsten van de bijdrageregelingen worden overgemaakt naar het ministerie van Veiligheid en Justitie (artikel 10, tweede lid).

Verantwoording (artikelen 9 en 11)
Omdat de regeling in mandaat wordt uitgevoerd (‘namens’), kan de Minister van Veiligheid en Justitie hen algemene en bijzondere aanwijzingen geven (zie artikel 10:6 Awb). Onverminderd deze bepalingen, worden in dit besluit enkele regels opgenomen over de periodieke verantwoordingsplichten van het CAK aan de Minister. Deze regels staan los van de verantwoordingsplichten die het CAK heeft ten opzichte van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport ten aanzien van het beheer en de uitvoering van de zorgregelgeving (artikel 9, aanhef).
Jaarlijks legt het CAK verantwoording af over het beheer van de bankrekeningen waarop de bijdragen worden gestort en de overgemaakte bedragen (artikel 11).

Kosten van verhaal (artikel 12)
De kosten van verhaal, waaronder de invorderingskosten worden begrepen, worden op gelijke wijze verhaald als de bijdrage. De omvang van de invorderingskosten wordt bepaald bij ministeriële regeling. De overige kosten van verhaal worden, zoals gebruikelijk, berekend overeenkomstig het Besluit tarieven ambtshandelingen gerechtsdeurwaarders.

Justitiële en strafvorderlijke gegevens (artikel 13)
Voor de uitvoering van de bijdrageregeling heeft het CAK bepaalde justitiële gegevens nodig. Het gaat naast gegevens over de naam en woonplaats van de bijdrageplichtige, met name om de gegevens betreffende de aanvang en beëindiging van de vrijheidsstraf of vrijheidsbenemende maatregel. Aan de hand van die gegevens kan de hoogte van de bijdrage (die afhankelijk is van de rechter die in eerste aanleg uitspraak heeft gedaan) worden bepaald en het moment waarop de beschikking moet worden verzonden (na het onherroepelijk worden van de uitspraak). In artikel 11c van het Besluit justitiële en strafvorderlijke gegevens (Bjsg) wordt geregeld dat de Justitiële informatiedienst deze gegevens aan het CAK kan verstrekken. Daarbij is voorzien in een strikte doelbinding. De gegevens mogen slechts worden verstrekt ten behoeve van de vaststelling en inning van de bijdrage. Daarnaast is de set van gegevens die verstrekt kunnen worden beperkt tot die gegevens die noodzakelijk zijn voor de vaststelling en inning. Het gaat om de gegevens opgesomd in de artikelen 6 en 7, eerste lid, onder j, k en l, van het Bjsg.

De Minister van Veiligheid en Justitie,